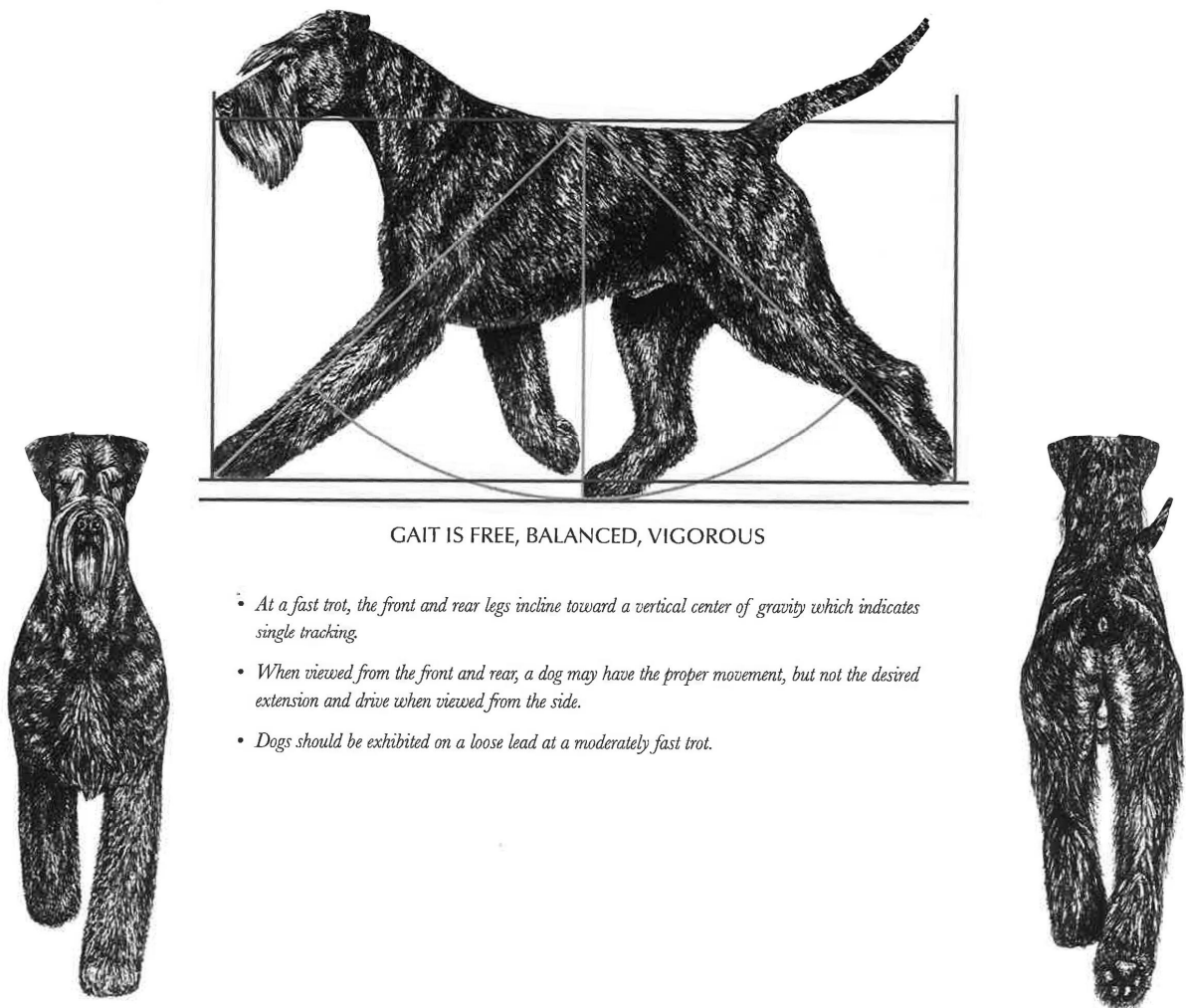

Anneli Alfthan,

Suursnautserin liikunta

Liikunnan tulee tukea koiran käyttötarkoitusta ja perustua rodunomaiseen rakenteeseen ja luonteeseen. Tämän tulee olla niin kasvatuksen päämääränä kuin myös ulkonäöllisen arvostelun perustana. Kasvattajien tulee olla uskollisia aidolle snautserille.

Suursnautserin tulee käyttötarkoituksensa mukaisesti liikkua tehokkaasti ja saada optimaalinen vauhti mahdollisimman lyhyellä matkalla.

Käyttötarkoitus

Käyttökoiria arvosteltaessa on pidettävä mielessä liikunnan toimivuus siinä työssä mihin ne on tarkoitettu. Aikanaan suursnautserit toimivat isojen karjalaumojen suojelijoina ulkoisia uhkia kohtaan. Niiden piti myös pystyä siirtämään lauman jäseniä paikasta toiseen. Härän kintereillä ärhentely olisi ollut kohtalokasta, siksi

ne hyökkäsivät voimalla härän lapoja vasten. Suursnautserilta vaadittiin erittäin nopeaa liikkeellelähtöä ja maksimaalisesti voimaa oikeassa, tasapainoisesti toimivassa suhteessa.

Tasapaino ja kohtuullisuus koko rakenteessa ovat perustana sille, että suursnautseri pystyy toimimaan luonteensa mukaisesti - loukkaantumatta. Nyt suursnautseri jo luokitellaan vammoille alttiiksi roduksi – miten voi olla, että tähän on tultu??

Suursnautserin rakenteen tulee olla kohtuullinen, kuten oikeastaan kaikki mikä siinä on, - siis luuston, lihaksiston, rakenteen, massan tulee yhdessä muodostaa terve, liikkuva, kestävä, tasapainoinen ja vahva suursnautseri.

Riittää kun katselee esimerkiksi suojeluharjoituksia ymmärtääkseen mihin rasitukseen suorituksen vaatima voima ja nopeus asettavat koiran rakenteen. Suursnautsereita arvostellessani kuvittelen itse mielessäni miten arvosteltava yksilö toimisi liikkeellelähdössä, jos perässä olisi pulkka ja 50 kg paino.

Rodunomainen liikunta

Rotumääritelmä määrittää suursnautserin liikunnan seuraavasti:

Joustavat, tyylikkää, ketterät, vapaat ja maatavoittavat. Etuaskel ulottuu mahdollisimman pitkälle eteen, takaraajan pitkä ja joustava askel mahdollistaa tarvittavan työntövoiman. Vastakkaisten puolien etu- ja takaraaja liikkuvat samanaikaisesti eteenpäin. Selkä, jänteet ja nivelet ovat kiinteät

Ulkomuototuomarit ovat ne, joilla on valitettavasti kovin suuri vaikutus siihen, mihin menestystä tavoittelevat kasvattajat pyrkivät.

Yleisesti tulkitaan asioita niin, että mitä enemmän sen parempi, ihailtaan loistokkaasti isossa kehässä liikkuvia koiria rodusta riippumatta ja unohdetaan rodunomaisuus. Usein näissä liikkeissä on valtavasti turhaa ja kuluttavaa, mutta näyttävää liikettä ja vain vähän eteenpäin vievää tehokasta voimaa.

Rakenteen merkitys

Koira, joka liikkuu hyvin, on yleensä myös erinomainen rotunsa edustaja seistessään. Kauniisti seisovat koirat eivät kuitenkaan takaa hyviä liikkeitä. Tästä syystä itse arvostelen koiran kokonaiskuvaa ennen kaikkea sen liikkessa. Silloin pienet virheet häipyvät ja oleellinen jää pinnalle. Usein vahvasti liikkuva koira, jolla on erinomainen lihaskunto pyöristää lanneosaansa aavistuksen seistessään, mutta liikkessa se on erittäin vahva ja vakaa vauhdista riippumatta.

Liikkeet ovat seuraus rakenteen toiminnallisuudesta, joten niitä pitää tarkastella yhdessä.

Mikäli suursnautserin kulmaukset edessä ja takana ovat tasapainossa toisiinsa ja linjat yhdensuuntaisia, ovat myös liikkeet hyvät ja koira säilyttää ryhtinsä. On muistettava, että liikkeeseen vaikuttavat raajat alkavat lapaluusta edessä ja lantiosta takaa. Edessä oleellista ovat lavan vinous ja pituus suhteessa olkavarren pituuteen ja kulmaukseen. Olkavarren tulisi olla lähes yhtä pitkä kuin lapa ja näiden tulisi olla lähes yhdensuuntaiset reiden ja säären kulmausten kanssa. Suursnautserin ylisuuret takakulmaukset ovat yleensä heikkoja ja antavat periksi sen sijaan, että toimisivat liikkeelle panevana voimana ja tukena työnnölle.

Suursnautserin pehmeästi pyöristyvä, riittävän pitkä lantio tukee takajalan liikettä niin, että liike hakeutuu, jos koiralla on oikeat kulmaukset, koiran rungon alle maatavoittavasti ja taakse ojentuessa takaa

maksimaalisen työnnön. Sama koskee myös etujalkojen liikettä, jota säätelee ennen kaikkea suursnautserilta vaadittu hyvä etuosan kulmautuminen. Nämä takaavat riittävän pitkän maatavoittavan askeleen myös edessä.

Suursnautserin liikkeessä oikein sen ylälinja säilyy aavistuksen laskevana, mikä kertoo paitsi rakenteen terveydestä myös kulmausten tasapainosta keskenään.

Jos koiralla on suora takaosa, se liikkuessaan tulee takakorkeaksi ja vastaavasti jos koiralla on erinomainen takaosa ja hyvä "potku", mutta etuosan lapakulmaus ei ole riittävän vino ja olkavarsi oikean pituinen koirasta tulee liikkuessaan matala edestä. On kuitenkin luonnollista, että koira, joka pyrkii etenemään, laskee jonkin verran kaulaansa, ojentaa sen eteen saadakseen mahdollisimman maatavoittavan askeleen, mutta selkälinja säilyy silti vahvana. Kun koiraa, jolla ei ole oikea rakenne edessä, nostetaan etuosasta voimakkaasti sen liikkuessa nousevat etujalat turhan paljon ja maatavoittavuus pienenee ja joskus myös selkälinja taipuu lievälle notkolle.

Takaa suursnautserin tulee olla riittävän leveä lantiostaan, jotta takaliikkeistä ei tulisi kapeat. Liikkeet eivät saa olla kinnerahtaat, jolloin sääriluukin on jonkin verran kiertynyt. Kintereen tulee myös ojentua, jotta liikkeeseen saadaan mahdollisimman paljon voimaa. Usein näkee kintereiden nousevan korkealla maasta ylös ikään kuin koira välttäisi sen ojentamista tai kinner on heikko ja taipuu maata kohti. Tämä näkyy niin sivusta kuin takaakin.

Rodunomainen, energinen luonne takaa myös sen, että suursnautseri kantaa itsensä ilman roikottelua. Toisaalta näyttelytilanne on harvoin sellainen, että se edellyttäisi tai antaisi edes mahdollisuuksia maksimaaliseen liikuntaan.

Miten nykyiset suursnautserimme liikkuvat:

Niiden 45 vuoden aikana jolloin olen katsellut suursnautsereita ja niiden liikkeitä on tietenkin tapahtunut paljon. Perussuursnautserista on tullut kaunis linjakas, pitkäpäinen koira, joka herättää ihastusta. Kehitys on ehkä kulkenut jo liian pitkälle esteettisissä tavoitteissaan. Etuliikkeet ovat lyhyestä olkavarresta ja suorasta lavasta johtuen useimmiten kyynänpäästä löysiä tai sisäkierteisiä ja raajat eivät liiku yhdensuuntaisesti, koska koira pyrkii kompensoimaan rajallista rakennettaan päästäkseen riittävästi eteenpäin pois takajalkojen alta. Takaliikkeissä ahtaus kintereiden kohdalla on edelleen ongelmana etenkin pohjoismaisessa kannassa. Kinnerahtaus johtaa myös voimattomaan takaosaan. Hyvin pahana virheenä on pidettävä myös ylikulmautuneilla suursnautsereilla kintereiden heikkoutta, jolloin kinner antaa periksi ja taipuu lähes maahan tai sitten nousee ylöspäin ennen kuin askel on saavuttanut tarvittavaa pituutta. Koirat ikään kuin potkivat tyhjää. Koirilla on paljon liikettä – mutta se ei vie tehokkaasti koiraan eteenpäin.

Monet virheet ovat pesiytyneet rotuumme. Karvojen alle on pystytty piilottamaan niin paljon virheitä, etteivät kasvattajat eivätkä tuomarit ole niihin kiinnittäneet huomiotaan.

Tässä yhteydessä on syytä myös tarkastella miksi suursnautseri ei vastaa alkuperäistä toiminnallisuutta vaan vammautuu helposti. Suursnautserit ovat keskimäärin aivan liian isoja, liian pitkiä ja kapeita. Niillä on usein myös kokoon ja rungon vahvuuteen nähden kohtuuttoman paksu luusto. Kulmaukset eivät ole tasapainossa, huonot edestä ja liian suuret takana. Lapa ei ole riittävän vino eikä olkavarsi oikean pituinen. Raskas, löysä rakenne aiheuttavat nivelille kohtuuttoman suuren, epäsuorasti kohdistuvan, rasituksen, jota mm. nivelsiteet eivät kestä ja selkä joutuu kohtuuttoman rasitukseen.

Suursnautserit olivat aikaisemmin keskimäärin nykyistä pienempiä, niillä oli huomattavasti ohuempi luusto ja tiiviimpi rakenne ja vähemmän takakulmauksia. Näiden seurauksena suursnautseri oli kestävä

palveluskoira. Lieköhän tämä ulkonäöllinen kehitys syynä myös lonkkatilastojen nykyiseen surkeuteen verrattaessa muihin palveluskoirarotuihin?

Se, että suursnautseri on kaunis, ei merkitse, ettei siitä ole käyttökoiraksi - eikä ruma suursnautseri ole välttämättä hyvä käyttökoira!!!!

Toivon sydämestäni, että kasvattajat seuraisivat omaa mottoani suursnautserikasvatuksessani aikanaan:

Hyvä käyttökoira on erinomainen seura- ja harrastekoira, mutta hyvä seurakoira ei välttämättä ole hyvä käyttökoira.